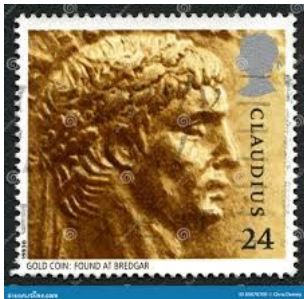

Filasprokkels !

December 2024.

De Romeinse **LIMES** 2000 jaar terug in de tijd!

Wat is die Romeinse Limes ? Om de Limes te kunnen snappen, duiken we eerst even in de geschiedenis van de Romeinen in Nederland. De Romeinse tijd begint in het jaar 19 voor Christus, toen een aantal legioenen neerstreek in Nijmegen. Van hieruit ondernam het leger pogingen om Germanië in te lijven. Maar de Romeinse keizers zagen uiteindelijk toch af van dit Germaanse avontuur en richtten zich vervolgens op Brittannië. Als voorbereiding lieten de keizers Caligula (37-41) en Claudius (41-54) forten bouwen langs de Rijn. Daarna bleef de Rijn een paar eeuwen lang grensrivier van het Romeinse rijk.

Rustig : Met uitzondering van de Bataafse Opstand in 69-70 bleef het in onze streken tamelijk rustig. Meerdere keizers kwamen hier op bezoek, zoals Trajanus (98-117) en Hadrianus (117-138). Pas aan het eind van de 2^e eeuw kreeg het Romeinse Rijk serieuze tegenslagen te verduren, zoals burgeroorlogen, een pokkenepidemie en in onze omgeving toenemende wateroverlast. In de 3^e eeuw begonnen vreemde volkeren het rijk binnen te vallen. Rond 300 konden de keizers de orde herstellen, maar het Romeinse Rijk zou niet meer het aanzien krijgen van daarvoor. Tussen 350 en 500 ging het westelijk deel van het rijk geleidelijk over in het Frankische Rijk.

TOT HIER

Tot hier staat in stalen letters op de zuidoever van de Neder rijn, naar een kunstwerk van Jan Kleingeld als ode aan het alfabet dat de Romeinen naar ons land brachten.

Neder-Germaanse Limes : Met Limes bedoelen wetenschappers de grens van het Romeinse Rijk. In de 2^e eeuw had die grens een totale lengte van 7.500 kilometer. De Limes liep van Engeland dwars over het Europese vasteland via Turkije, Syrië en Egypte naar de Atlantische kust van Marokko. Zo'n 400 kilometer lag langs de Rijn, van de Noordzee tot iets ten zuiden van Bonn. Dit gedeelte noemen we de Neder-Germaanse Limes, vernoemd naar de Romeinse provincie Neder-Germanië (of op z'n Latijns: Germania Inferior). Pakweg 140 kilometer van de Neder-Germaanse Limes ligt op Nederlands grondgebied, van Katwijk aan zee over Leiden en Utrecht naar Arnhem tot Nijmegen.

Handelsroute : Aan de grens lieten de Romeinen hun spierballen zien. Hier lagen de Romeinse legers en bouwden ze forten, kampdorpen, wachttorens, wegen, kades, havens, voorraadschuren en heiligdommen. Zo werd er handel gedreven met de volkeren ten noorden van de grens. De Limesforten hadden wel een belangrijke taak in het bewaken van de Rijn als handelsroute. De rivieren waren immers de snelwegen van de oudheid.

